

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

SZERKESZTŐI IRODA:

Postaújság 21. szám. (Postaújság) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva

Éves díj 16 frt. Negyedéves 4 frt.
Féléves 8 frt. Egy hóra helyben . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik az „Ellenzék” mindennap, a vasár- és ünnepnapok kivételével.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Lapunk mai számának tartalma: A minta-főispán. — Politikai hírek. — E. M. K. E. kiadványai. — Szászregényi levél. — Urumbátym. — Városi ügyek. — „Pour les autres”. — Mindenféle. — Közgazdaság.

Tárczák: A hétről. — (Székely Huszár. — Hárszág az életből, angol elbeszélés.

A minta-főispán.

Aradról szól az ének. A 13 vértanú halálának szomorú emléke helyéről. De nemcsak ez volt az alföldi város a magyar szabadságértanúinak Golgothája. Nem. Most 13 év után ismét felültette fejét a szabadság-gyilkos erőszak. Akkoron a sárga-fekete lobogó árnyékában osztrák katonák hurcolták vérpadra a magyar nemzet szabadságának hőseit; ma egy nemzeti disztlönybe bujtattat Kreiszteher, főispánnak nevezve, fojtja meg Aradon a polgári szabadság, az állami véleménynyilvánítás jogát. Csak a szereplő egének változtak és az „eljárás módor”; de a lényeg egy és ugyanaz ma és egykoron.

Amit Arad megye közgyűlésén Tabajdi főispán elkövetett: az páratlan törvénytelen és erőszak. Az valószínűsége arculatára a politikai véleménynyilvánítás szabadságának. Az lábbal tiprása annak az ősi és elrögzített politikai jogoknak, melyet egy szabad ország alkotmánya nemcsak politikai testületeknek, de minden egyes polgárnak is biztosít: a szabadszólás jogának.

Miről volt szó az arad megyei közgyűlésen? Egy indítványról, melynek értelmében a megyei bizottság feliratot intézett volna a törvényhozáshoz a jelenleg tárgyalás alatt álló megyei reform-javaslat ellen. Arról volt szó, hogy Arad megye közönsége fejezze ki a törvényhozás előtt abbéli meggyőződését, hogy a tervezett reformot veszélyesnek tartja az önkormányzatra.

Nós hát micsoda törvénytelen és egy ilyen indítványban? Nem indított-e e kérdésben már számtalan törvényhatóság feliratot az országgyűléshez? Az egyik muniicipium amellet azt fel, hogy hozzák be a kinevezési rendszert, a másik ismét azt, hogy tartassék fenn a választás. Ha tehát ilyen véleménynyilvánítás, ilyen felirat elhatározása törvénytelen, még pedig olyan, amelyet az illető főispánnak joga és kötelessége megakadályozni: akkor mindazon város és megye, mely korábban e kérdésben föltételeket intézett a törvényhozás és kormányhoz, mindazon város és

megye törvényteleniséget követett el, az illető főispánok pedig bűnös hanyagságot követtek el, midőn ilyen feliratok elhatározását megengedték.

Hogy azonban ez nem volt törvénytelen: elég csak arra utalnunk, hogy az ilyen határozatok magá a belügyminiszter helyben hagyta, midőn nem semmisítette meg azokat; és bizonyítja az ilyes feliratok törvényességét az, hogy a Képviselőház azokat elfogadta és tárgyalta.

Ha tehát az aradi főispán egyebet nem tekintett volna, csak ezeket az előzményeket, lehetetlen lett volna, hogy az Arad megyében tett indítvány tárgyalását és a határozathozatalt megtagadja.

És mégis megtagadta. Megtagadta és az indítványt, határozathozatalt és szavazás előtt, egyoldalú hatalmánál, egyéni akaratánál, törvénytelenül erőszakkal levette napirendről. Pedig a felirást jogot az 1870. 42. cikk 1. §-a teljesen biztosította a törvényhatóságok számára.

Hanem azért Tabajdi ur erőszakot alkalmaz a törvény ellenében. Megfosztja Arad megye közönségét alkotmány-szentesített jogától.

És miért?

Azért, mert az ő törvénye, az ő jelszava az, ami minden felkapaszkodott embernek törvénye, aki hatalomhoz jut.

Ez a törvény úgy hangzik, hogy: Sic volo, sic jubeo!

Tabajdi ur nem engedi meg, hogy Arad megye a reakciónárius törvényjavaslat ellen fölemelje tiltakozó szavát. És nem engedi meg, mert jól tudja, hogy ez a tiltakozás rossz vért csinálna a Kegyelmes úrnak; már pedig Tabajdi ur Tiszta Kálmán szolgája és nem a törvényt.

Nó már most tessék elképzelni: micsoda erőszakoskodásokat fog véghezvinni az az uriember, majd ha életbe lép a főispáni telhatalmat biztosító új törvény! Tessék elképzelni: milyen szabad szó, milyen önkormányzati élet, milyen politikai szabadság út tanyát a Deák Ferenczek, a Kosuthok, az Eötvösök álmodta szabad és független Magyarországon, ha majd minden megye és város élére oda fog állítani Tiszta Kálmán — egy-egy Tabajdit! Még a muszka is megfogja irigyleni „alkotmányos” szabadságunkat!!

X.

Politikai hírek.

A főrendiház tegnap tartotta meg a szünidők előtti zárlatát. Az ülés mindössze is 25 percet tartott. A képviselőház jegyzője Tórs Kálmán átvitte a ház izenét a főrendi családok beczikkezéséről vonatkozó törvényjavaslat tárgyában, mely az igazoló bizottsághoz utasított; az indemityről szóló javaslatához senki sem kívánt szólni s így az ügy általánosságban, mint részleteiben elfogadtatt. Elnök megbízott, hogy újvára s ház jó kívánságait juttassa a trón szalmájához, mire az ülés véget ért. A jövő ülést január 11 én 1-2.

A vámkonferencia. Az osztrák-magyar vámkonferencia, hétfőn, e hó 28-án összejött Budapesten, hogy az általános vámtarifá revíziójára vonatkozó tanácskozásait megkezdje. A konferencia ülésére a közös külügyminiszterium valamint az osztrák kormány képviselői jövő vasárnap a fővárosba érkeznek.

Államvasutaink bérben. A „Bp. H.” a következő szenzációs hírt közli: Az osztrák-magyar államvasutak társaság ajánlatot nyújtott be Szapáry grófnak és Tiszának az összes magyar vasutak hálózatának 20-tól 50 évig terjedő bérletére azon feltétellel, hogy az ezen hálózatba befektetett összes tőkealapok után, melyek eddig 2 és fél perczentet hoztak átlagosan, ezenlét évenként 5 és fél százalékot fognak bér gyanánt fizetni. Ezenkívül lekötelezik magokat minden tarifakérdésben a kormányval egyetértőleg eljárni, Budapesten egy önálló elnökség alatti igazgatóságot szervezni és annak ép úgy a központi, valamint az összes üzleti kezelését kizárólag a magyar állam hivatalos nyelvén vezetni. Mint biztos forrásból értesülünk, a pénzügyminiszter ezen ajánlatot elvileg akceptálta; az egész plus körülbelül 13 millió 250 ezer forintot tenne ki.

A francia köztársasági elnökválasztás december 28-ikára van kitűzve.

Az angol politikai helyzetet következőleg ismertet egy londoni távirat: Egy hét óta szakadatlanul folynak a tárgyalások a pártellátás s egyrészt a konzervatív és másrészt a szabadelvű pártvezérek között. Mikor Parnell észrevette, hogy a konzervatívok közeledni akarnak, a nélkül, hogy a home rulet még csak a legszerényebb mértékben is engedélyezni akarnak vagy a szabadelvű többséggel szemben engedélyezni képesek lennének, megszakította a konzervatívokkal folytatott tárgyalásokat, a mit Worms tegnapi beszédében, mint a kormány tagja úgy adott elő, hogy a mostani kabinet Parnell követeléseit feltétlenül visszautasította. Most Parnell Gladstoneval folytatja a tárgyalásokat. Gladstone el van tökélyre a következő ir program elfogadására

és a parlament elé való terjesztésére: ir parlament Dublinban minden ir ügynek kizárólagos ellenőrzésével, a korona veto-joga, de oszupán az ir miniszterek tanácsára; az ir képviselők megmaradnak az angol parlamentben, együtt határoznak valamennyi birodalmi ügyben; ir rendőrség kizárólagosan ir ellenőrzéssel. Parnell teljes biztositást ígér a loyális kisebbség védelmére és a földbirtokosok törvényes érdekeinek megőzésére. Szabadelvű vezérkörökben az Irországgal való kibékülést teljesen helyeslik és mint mondják, Lord Spencer, Harcourt és Hartington egészen egy véleményben vannak Gladstoneval; ellenben a radikálisok magatartása bizonytalan, Dilke nyilatkozatai kétértelműek és Chamberlain még egyáltalában nem nyilatkozott a kérdésben.

E. M. K. E.

Az újpesti függetlenségi kör 100 firtal alapítónk lett. Az alapítványt a következő sorok kísérték.

„Az újpesti függetlenségi kör minden egyes tagja áthatva azon magasatos eszmétől, hogy sok viszonytárságok között ármányval párosult a gonosz törekvések daczára nemzetünk s vele a vérrrel szerzett drága haza századokon át nem volt leszorítható a nemzetek sorából s fényes példáját adta, hogy a magyar faj életerős s a küszöbön álló 1000 éves alkotmányos élet dicsőségére mint élni törekvő s minden szépért, jó és üdvös eszméért lelkesülő nemzet a világ művelt népeinek becsülését is kiérdemelni törekszik. Az újpesti függetlenségi kör tagjait hazafiai szent érzettel árasztá el az „E. M. K. E.” célja, mert tanu bizonyosága annak hogy nemzetünk erősen fejlődni kezd, jövőjének, nagyságának s fennállóságának megőrzésére s éteren elérhető, mert műveltség színvonalára emelkedni nemcsak óhaja, hanem erős akarata is van felemelkedetni. Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy e nemes cél kivételéhez mi is, habár szerény, de szívesen nyújtott filléreinkkel hozzá járulhassunk. Teljes tisztelettel kérjük a nagyérdemű elnökséget, hogy függetlenségi körünket 100 firt felajánlása mellett az egyesület alapító tagjai közé leendő felvételre érdemesíteni méltóztatná. Ez alkalommal a tagsági díjra 50 firtot azzal mellékelünk, hogy a másfél firt is megelőbb legyen édes kötelességünknek ismerjük s kérjük, hogy ajánlatunk elfogadásáról bennünket értesíteni sziveskedjék. Isten áldása legyen működésükkel, Isten keze vértőze működési körüket, hogy azon az ádáz irigység, gonoszság s bármí hatalmi kény eltörpüljön. Isten jósága világítsa fel nemzetiségünk ellenének világitó lelket, hogy végre meggyőződve legyenek arról, miszerint a magyar — minden az imádozott haza bármí ajku polgárait szeretettel ismeri testvéreinek, honfitársának, s hogy a magyar — csak a magyar állam javát, nagyságát, fennállóságát s minden polgárának különbségnélküli boldogságát akarja éteren elérni — ez pedig mindenkinek, ki e szent haza földjét lakja — kötelessége. Kiváló tiszteletünk nyilvánítása mellett maradtunk Uj-Pesten, 1885. decz. 9-én, hazafiai üdvözléssel: az újpesti függetlenségi kör. Arky Mihály elnök.”

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvár, Boldkőp utca 38. szám.

A HIRDETÉSI DÍJAK

alku után állapítanak meg. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.

Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknel külön kedvezményt nyújt a kiadó-hivatal.

Nyilvántári czikkok

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Szász-Máté és Szász-Uj-Ös. K. Kovács Jenő sász-uj-ösi körjegyző Szolnok-Doboka bekebelezett Szász-Máté község f. év deczember 2-án tartott gyűlésének jegyzőkönyvi kivonatát küldi, mely szerint Szász-Máté község 100 firtal az egyesület alapítói sorába lépett. A jegyzőkönyv így szól: „Kovács Jenő körjegyző ismertet az E. M. K. E. nemes irányu célját, mely a haza minden egyes polgárát érdekli; s ezen egyesület támogatására egyes honpolgárok, testületek és községek által már eddig is nyilvántott áldozatkészségeket, indítványozza, hogy Szász-Máté község 5 éven át fizetendő 100 firtal lépjen az egyesület alapítói közé. Az indítvány elfogadtatik s azon kijelentéssel emeltetik határozattá, hogy Szász-Máté község 5 éven át törlesztendő 100 firtal az alapítók sorába lép. Az első évi részlet „előre nem látott szükségletek” czimén 1886 ik évben lesz kifizetendő, a más négy részlet a következő négy éven át. Egyszersmind a gyűlés fölbatalmazza a községi birót és körjegyzőt, hogy egy ily irányu kötelezvényt a község nevében irjanak alá. Grün Benjamin főbíró. Kovács Jenő körjegyző. Márkovits Ábrahám s. jegyző, Salak István.” — E helyen emlékeztetünk Szász-Uj-Ös község képviselőtestületének szintén 100 firtos alapítványárk, melyet ugyancsak Kovács Jenő körjegyző bejelentése alapján m r közöltünk. Utóbbi község határozatát egyhangúlag hozták: Eczeán János főbíró, Szász Elek, Szilágyi Mihály, Petelei Antal. Pápi Lázár, Aron Lajos községi képviselők és Lezerán György esküdtek.

Csepányi Antal az ozdi járás főszolgabírája (Borsodmegyében) kimutatást küldött az ozdi járás területén egyesületünk javára gyűjtött adományokról. E szerint rendezet tagok lettek: Várkonyi község 6 évi 10 firtal, Gyergyai Alajos, Nagy Lajos körjegyző, Csermely, Csermely község, Nádasd község, Balaton község, Woith Béla Ozd, Horváth Elek és Jelinek Ernő Ozd, Szihorsky Gyula, Figura György, Tomandocz Deszö Nádasdrol, Kormos Miklós, Leosin Lajos Balatonról évi 2-2 firtal. Pártolók: Arló község 3 évi 3 firtal, Domaházi közbirtokosság, Ráth Rudolf Domaházról, Vaszilovits Agoston Várkony, Sir Lajos, Várkonyról, Tálcs Lajos Csermely L. Daróc község, Magyarosd község évi 1-1 firtal, összesen 46 firtot e tagdíjakban a legmelyebb köszönettel vettünk.

Molnár István Kun-Főlegyháza polgármesterének gyűjtőívén aláíratkozott névsorát volt már szerencsénk közölni. Akkor kimaradt közlésünköl, hogy polgármester a 202 firta menő aláírást be is gyűjtötte s takarékpénztárba helyezve 2 firt 64 kr. kamattöbblettel juttatta egyesületünköl, melyről e szép szavakkal végzi hazafias levelét. „Kérem a jóságos istent, árasza ki jóságát, szeretetét önökre mindnyájukra s adja szent áldását az egyesület hazafias működésére.”

A nagyzebeni magyar olvasóegylet f. év nov. hó 15-én tartott rendkívüli közgyűlésén 100 forint alapítványt szavazott meg az egyesület javára az ösz-

AZ „ELLENZÉK” TARCZÁJA

1885. Deczember 19.

A hétről.

— Az „Ellenzék” eredeti tarczája. —

Budapest, decz. 18.

Hatalmas ur Tiszta Kálmán, de mi az a hatalmas egy újságíróhoz képest! Kétélű kard az újság, mely vág föl- és lefelé, föl- és lefelé, már a milyen kedvében van. Az a szerzőg toll, melyet egy száraz, vézna kéz mozgat idegesen, félelmebb, mint a legkeményebb acél világvörö hősök kezében. Ki buktat és teremte kományokat? Az újság. Ki édesíti meg a reggelt, az ebédet, a kávéidőt? Az újság. Fölfordulhat az egész világ, s te is a világgal, addig el nem mozdulsz, ugy-e, míg — nem olvastad az újságot? Csakugyan? No, akkor mégis — írd!

Am ez mind igen szép és dicső dolog, ha „dulce et decorum est pro patria mori,” — de nem ez a legelső dolog ma már — az újságírónak lenni, több hatalommal birni egy tollban, mint egy miniszter a tárczában, de még mi is mik vagyunk a főhatalmasság: a szedőkhöz képest! Ejjé felé jár az óra, irok, irok, nagy szedő, s ki tudja, nem-e — potyára? Csak látom, hogy ez a kezembem izgó-mozgó toll be tehetetlen egy semmi, ha a szedő — sztrájkolnak! Ki nek irok? Magamnak? Azt már nem teszem. Az újságíró olyan, mint az ügyvéd, egy sort sem ír — üggyel. Azért ír, hogy olvassák. Ha mu-

latságos tud lenni, a közönség szerencséje, ha unalmas, az is csak a közönség szorocésatlansága. Az újságíró azért van, hogy írjon derűre, borúra, a közönség meg, hogy utolsó betűig felfalja, idáig ni: nyomatott... Hát a szedő mire való? Arra, hogy ijesztessen újságírókat és olvasókat. Ők a legnagyobb, a legfélelmebb hatalmasság. Az egyetlen osztály a társadalomba, melytől még az újságíró is fél. Először azért fél tőle, mert egy végzetes sajtóhibával örök időre tönkre silányítja, másodszor meg azért, mert fogja magát s azt mondja: most már meg sajtóhibával sem szedek!

Denique minden hétre jut egy-egy ki-magasló esemény. A mult hétre a ferbli, erre a hétre a szedők sztrájkja. Boldog egy nép! Ő sztrájkolhat! Bezzeg mi nem sztrájkolhatunk, de örülünk, ha a közönség nem sztrájkol.

A kópék tudták, hogy mit cselekednek. Soha alkalmasabb időben föl nem boríthaták volna a betűs szekrényeket. Közleget a Karácsony. Minden lap ki akar tenni magáért. Mert hát: itt az idő, most vagy soha! A karácsonyi nagydobtól függ, ha „boldog” lesz-e a kiadó új esztendeje. Panem et circenses! kiáltott a római. Kevesebb munkát, több pénzt! imígy a szedők.

No hiszen volt felfordulás, nagy riadalom. Mi lesz a világból, ha holnap nem lesz lap? Kaas Ivor nem fogja ütni Tiszát, Bekics nem a gentryt, mit csinálnak a t. házbán? elfogadták-e az ötvenes mandátumot? Pauler megtanult-e ferblizni, hogy

felelhessen Hermann Ottó interpellációjára? Treforttól is szerelnök tudni, hogy csakugyan 25 ezer forint-e a huskontó a nagyvárad püspökségben?

És megjelennek az esti lapok nevük-höz híven 5-6 órakor. A „Napló” olyan kormos mintha Vérei külön e célra ké-ményseprőket fogadott volna fel. Csávolszky beletemetkezik az „Egyetértés”-be s igen jól érzi magát. A „Nemzet” elől szidja Tol-mayt s hátul az egész oldala be van borítva a magyar államvasutaknak az egyszerre kis emberré lett Tolnay által készített me-netrendjével. Hetek óta kimaradt unalmas, rettentő hosszú cikkek látnak napvilágot. Zalamegyéről egy egész oldal. Mintha lát-nám a boldog szeretőt, a mint a zalaeger-szei kaszinóban mindenkinek az orra alá tartja cikkét: Ide nézzetek! A szedők sztrájkolnak, de azért az én cikkemet min-den áron kiszedették! Ez csak cikk a tal-pán, vagy mi?

A szedő gyerekek agiója roppant emel-kedett e héten. Ők szedték a lapokat. Per-sze ugy, a hogy tudták. Vérei minden sze-dőgyereknek egy krigi sört fizetett, meg egy — fél virsli, de torna nélkül. (Oh, nem fukarságból torna nélkül, csak azért, hogy kevesebb sajtóhiba legyen.)

De az első esti kiadás (már t. i. a sör meg a virsli való kiadás) után belátta, hogy ez többbe kerül, mintha megadja, a mit a szedők kívánnak, a mint azt a többi nyomdák az első pillanatban megsejlekedték.

S most már szent a békeség minden felé. Azok a nyomdaturajdonosok, kik nem

akartak engedni, fiakkeren szedték össze a mindenfelé elszédett szedőket. A világ is-mét visszaxökkent a rendes kerékvágásba s a lapoknak nem kell elnőzésért eszedezni, hogy — hiányosan kénytelenek megjelenni. S mintha csak egy láthatatlan kéz kárpótolni akarta volna a „hiányosan” meg-jelenő lapok közönségét, a hogy a szedők újra elfoglalták állásaikat szekrényeik előtt, négy lövés dördül el, de nem a cizkotai erdőben, de itt ben a főváros falai közt, egy harmadik emeleti lakáson... Szörnyű családi tragédia híre jelen meg kompak-tos betűkkel (pedig ezt duplán kell fizetni) a pár napig vasuti menetrendre kárhoztatott lapokban is. Egy családapa, ki a nyomor elől a halálban keres menedéket, főbe lövi előbb két felnőtt leányát, jogász fiát és azután magát! Nem köll ezt kiczifrázni, nem köll ezt részletezni, kompaktolni, be-szél ez a megdöbbentő tragédia maga helyett.

Itt van a tél dermesztő hidegével, ret-tentő nyomorával. Ezeknek öröm, ezeknek kárhozat az a csillogó hópehely, melyet olyan édes gyönyörűség az ablakon át né-zni, nézni, a mint szállong alá, — a barát-ságos meleg szobából. De a kinek nincs meleg szobája, kenyere! Tört ablakúvegen besívít a tél vad, dermesztő lehellete, a gyermekek éhezve, rongyokba burkolva di-deregne az ágy szalmáján, vézna testüket gyöttri az éhség, s oly kegyetlenül késve jár az a minden földi kintől megszabadító halál!...

De félre e sötét képpel. Jön a kis Jé-

zus, ajándékkal megrakodva, gazdagnak, szegénynek számára. Az a koldus út, ki most meztit, rongyosan didereg az utca-sarkon, csizmát, meleg ruhát kap... Ő róla is gondoskodik a kis Jézus nemes szí-vül hűlgyek, a jótékonyaság e nemtőinek köz-vetítésével. Csak türelem, türelem. Előbb meg kell jönni a kis Jézuskának. Csak ugy istennek tetsző dolog, ha a csizma, az a jó meleg ruha karácsonyfára van aggatva s onnan szedik le a kis Jézus ajándékát. Azután szép dikezők közt ráadják a koldus porontyokra...

... De hát hol van az a kis koldus fiú? Ő, a semmirevaló! Nem várta be a kis Jézuska ajándékát. Elbujt előle oda, a hol nem fázik többé, egy piczi kis gödörbe.

Székely Huszár.

Házasság az életből.

Angolból: Amica.

IV.

(Folytatás.)

(9.)

Ámbár az öreg számvezető elfoglalt volt Stanley iránt, részvételt fogta meg a reszkető kezeket.

— Édes gyermekem, szegény gyerme-kem! mondá megalatoltan, mit hallott? Mit és mennyit tud?

— Semmit sem tudok, volt a fájdal-mas válasz. Gerárd ma reggel semmit nem mondott, s azóta nem láttam; de itt el-hallgatott, s az erős felindulástól, mit igye-keztet, de nem tudott elfojtani, lihegve s kimerülve állott.

— A Lady Strangeways estélyén vol-

szeg be is küldetett. Az olvasó egyet képviselője jelenlegi elnöke Csányi Ferenc nagyszebeni kir. törvényszéki bíró. A képviselővel különben az egyet mindenkor elnöke, vagy ha az más egyesülettel egygye volna, akkor az egyesült mindenkor elnöke van felruházva. Beküldők: Csányi Ferenc elnök, Bruszty Gyula titkár.

Egy derék község lépett ismét alapítóinak sorába: Kaczkó községe (Szolnok-Doboka megye) f. hó 11-én tartott gyűlésén 100 forinttal az E. M. K. E. alapítói tagja lett egyhangú határozattal. Az alapítói összeget tíz egymásutáni évben fizeti be kamataival együtt.

Zsigmond Sándor ref. lelkész Hajdú-Szabolcsról 103 ft 95 kr. küldött be, mely összegből 55 ft a h. szabolcsi négyeslet által rendezett felolvasási estély jövedelme. A fennmaradó összeghez a „Hajdúmegye” című lap fentartói társulata nevében jött 18 ft 95 kr., Lengyel Imre albiró, Padra Sándor kir. körjegyző és Rozsnyó Mór haszonbérő pedig r. tagdíj fejében 10–10 ft.

A debreczeni takarékpénztár igazgatósága f. év nov. 20-án tartott ülésén 100 forinttal az egyesület alapító közlép. Az összeget beküldték. Sapy S. elnök és Komlósi Arthur jegyző. „Nem mulasztjuk el — írja a kísérő levél — hogy ezen a magyar nemzeti ügy sikerűs előmozdítására alakult egyesület sikerűs életbel. ptetésében hazafias üdvözlötünket ne csatolnók.”

A tapló-szelel „Olvasókör” gyűjtővén 6 évre fizetett 10 forint r. tagok lettek: Kormuth Attila gyógyszerész évi 2 forinttal. Povedák János r. kath. lelkész és Bányai L. Géza ev. ref. lelkész urak Tapló-Szelelről.

Szász-régeni levél.

— Válasz a régeni figyelmeztetőnek. —

Az Ellenzék folyó decz. 14-iki számában „a szász-régeni levelező figyelembe” cím alatt egy levél jelent meg, melyben Balázs József m. régeni lelkész hivatva érezte magát engem megtagadni.

Ime válaszem: hogy a szász mükedvelők a magyar dalkör falragaszait a plakátokkal mind elborították — igaz, hogy a kiragasztó volt-e a hiba, azt t. lelkész ur velem nem vitathatja el, tény az, hogy újabb falragaszokat kellett kitűtetni. Az, hogy a szinpad összeállítás a m. mükedvelőknek 100 forinttal többe került tény, mert noha 100 frtot kiírtam nem is lett volna honnan, de azt a segédkezést, a mükedvelők és ügybarátok által tett szives munkásságot, mely nem egy hétig tartott, most is mondom, hogy bátran tulitethem 100 frton s éppen ezért megérdemelték volna azt, hogy ne legyen valaki kakuk, hanem egy pár barátságos szóban megkérdézték volna őket.

En nyilatkozom, hogy gyűlöljö semmiféle nemzetiségnek nem vagyok, nem gyűlölöm a szászokat, de proteciójukat sem keresem, haladok az egyenes uton és soha magán kílátásból közdolobban szót nem emelek, igaz elvemtől semmi el nem tántorít és nem fordíthat senki engem orromnál fogva szembe önmagammal.

Hogy a szászok a magyar mükedvelői színi előadást pártolták, jöltették; de hogy annak sikere felett bámultak és elismerőket nyilvánítottak, azt a tisztelt lelkész elcsorban a mükedvelőknek tulajdoníthatná.

tam, folytatá, véletlenül két urnak a beszédét hallgattam végig, s a mit azok mondtak, abból következtettem, hogy valaminek kellett történni.

— Édes gyermekem, mit mondtak azok az urak? kérdé Eston.

Stanley úgy húzódott hozzá bánatában mint egy gyermek, s az öreg ur átölelte karjával az állani is alig tudó aszszonyt.

— Az egyik azt kérdezte, hogy ki vagyok, s midőn a nevetem hallotta, azt mondta, hogy igen különösnek találja, hogy ott vagyok, tekintetbe véve hogy férjemnek a neve holnap a Gazetetebe kerül. A másik azt kérdezte, „Lehetséges?” s a válasz az volt, „Tökéletesen tönkre ment.” Nem igen értem meg jól, hogy mit mondtak. De a mit hallottam, az megrémített; s rögtön távoztam. Haza akartam menni, de az uton megváltoztattam szándékomat. Ide jöttem. Tudtam, hogy Eston ur el fogja mondani hogy mi történt. Bajban van Gerárd?

— Nagy bajban.

— De — nem beteg; ma reggel egészen jól volt.

— Nem; nem beteg. Üljön le. Üljön le gyermekem. Hiszen úgy reszket hogy nem tud állani.

— Nem, nem; csak beszéljen.

— Férje egész vagyonát elvesztette, mondá Eston aszszony.

Stanley zavarodott tekintettel fordult feléje, s a halvány arcba vissza tért az élet színe.

— Péntk! Eenyi az egész? kérdé. Bizonyos benne hogy csak ennyi? On, aha az egy-k, bála az égnek!

S a mint ott állott heves sirásban tört ki.

Estonné szeliden ráve te, hogy üljön

En nem akarom azt mondani, hogy a szászok ellenségeskednének mindnyáján a magyarokkal, vannak elegenden jó akaratauk; de vannak magyar-falók is, különben nem szótogna az a szellő még nyíltan is Szász-Régenben, hogy bármely magyar estély, előadás stb. jótékony célra rendezendő bárminek hirdetésén csak enyit látnak, hogy a Kultur... nem fogják pártolni; voltak is a közművelődési egyletért rendezett táncvigalman, hogy sokat mondják: öton.

Sajnálatomat kell kifejeznem ez iránt, hogy mi maroknyi magyarok, az irigyek örömeire egyik a másik ellen fordulunk akkor, mikor éppen szükséges volna az egyetértés, összetartás, mikor ut nyílik arra, hogy haladjunk és bizonyítsuk azt, hogy mi is képesek vagyunk a szépre, a jóra és nemese-re, most midőn alakul Szász-Régenben magyar dalkör, mükedvelői társulat, a mi nem volt soha, most fordulunk egy amás ellen! Hát jól van ez így?

Balázs József urnak kortán hangzó figyelmeztetéseit visszaütasitom. Nem vagyok nála inspectiós szolgálatban. Közléseim igazságát fentartom.

r. l.

„Urambátyám.”

— Előfizetési felhívás az „Urambátyám” című magyar humorisztikus lapra. —

Alulírottakat lapot indított a következő új évtől kezdve az „Urambátyám” cím alatt.

De nem azért, hogy egy újsággal több legyen, hanem azért, hogy egy kötelességünkkel kevesebb legyen.

Kötelességünk nem engedi elfolyani idegenbe a magyar humor csöppentett mézét, s nem szabad elszórni a kedély csukros morzsáit s elhamvadóra hagyni a szikrákat, melyek a mi fajunk szelleméből csattan-nak ki.

Akárhányszor látjuk egy-egy ismerős adománkat, tréfás ötletünket idegen formában és nyelven hirditani és mulattatni. S ezt vissza nem kérhetjük többé. Mert biz ez odavaló, a hova legelőbb telepti le az író és a pikíró.

Innen van aztán, hogy mi vagyunk a humorista nemzet, s mégis a németeknek van egy kolosszális gyűjteményük a humorból, a kik pedig nem humorista nemzet. Nekünk magunknak nincs. (Hanem hiszen megszoktuk már, hogy aranybányáink mindig voltak, de aranyunk soha sem volt.)

Az „Urambátyám” arra a célra indul és abból az indokból kéri a magyar közönség szélesebb érdeklődését, mert a tiszta nemzeti humornak kíván gyűjteménye lenni s ezáltal nemcsak megmenteni mindazt, a mi a miénk, hanem egyszersmind új műveket alkotni a humorisztikus irodalom terén.

Hiszünk, nálunk, hol az élezipirodalom régóta oly szépen virágzik, elő van már készítve az ut magasabbra — a humorhoz; s „Urambátyám”-nak nem sok vesződsége lesz abból, hogy közönséget teremtsen; reméljük, hogy a közönség már megvan s várja „Urambátyám”-t, míg elkezdi kedélyes szerepét.

Az „Urambátyám” nem lesz rossz ember. Már az is igen szép tőle, hogy nem az s j s m m politikát. Elő személyekkel nem foglalkozik. Nem ismer senkit és semmit, csak a tréffát.

Genialis Jankó Jánosnak, a ki öt lepingálta s ezentul is sok dolgot fogja illusztrálni, kardot, pisztolyokat akar a szobájába akasztani, de lebeszéljük, mert ezek az „Urambátyám”-nak egészen fölöslegesek. Az soha sem haragot meg senkit. Jókédvű lesz mindig. Néha pajkos, de csintalanunk nem engedjük, hogy kedvét lelje benne a magyar családban nem csak az öreg ur, a ki egy beszédes cimborára tett szert a talapban, hanem a menyecske, a serdülő leány sőt az otthon vakáció kis diák is. De még aztán is beköve, el nem avulható becses darabja legyen folyton a könyvtárnak.

„Urambátyám” megjelenik minden héten vasárnap, másfél iven, sok képpel, a legdiszesebb kiállításban; vidám elbeszéléseket, verseket, adománkat, ötleteket és apróságokat hoz tarkaságban, a legjelesebb művészek gazdag illusztrációival, ezekben is nagy változatosságot nyújtva.

le, egy pohár vizet hozott neki; Stanley ivott belőle, aztán kezei közé rejtette arcát, s néhány pillanattal nagyon csendesen ült. Ekkor felemelte az arcát és mosolygott.

— Az uton olyan sok féle borzasztó dolgok jutottak eszembe, folytatá remegő hangon, hogy maga édes jó Estonné szinte boldoggá tett.

— De édesem ez borzasztó csapás a férjére, mondá Estonné.

— Igen, elhiszem, volt az egyszerű válasz. Ő mindig olyan nagyon gazdag volt; de talán —

Habozott, s a rózsapír ismét eltűnt arcáról.

— Azt mondta kérem, hogy férjem nagyon nagy bajban van? kérdé remegve.

— Igen, ő nagyon nagy bajban van, válaszolt Eston rekedtes hangon. És főleg kegyedért.

— Miattam? Miattam! ismétlé Stanley. Hiszen tudhatta volna, tudhatta volna, hogy míg ő egészséges, ő és a gyermek, addig nem busulok semmin.

— Ezt mondja el neki, ezt hitesse el vele, s ezzel legnagyobb bánatától megmenti, mondá az öreg ur könnyes szemekkel. Jöjjön gyermekem, hadd vigyen haza hozzá.

— Igen; menjünk, válaszolt Stanley fel állva; aztán Estonnéhoz fordulva azt mondá, ugy-e megbocsát, hogy férjét egy kevés időre elviszem? de ő oly régi barátja Gerárdnak, és — és — és Gerárd szereti őt.

E szavakat már alig bírta kimondani, megtörve hajtotta fejét pár pillanatra az Estonné vállára, aztán erőt véve magán fel egyenesedett, s a várakozó kocsihoz sietett.

— Haza, oly gyorsan a hogy hajtani tud, parancsolá kedves csengő hangon.

S mily gyorsan a lovak a sik utcá-

Munkatársunk — a legkiválóbb írók mellett — maga a magyar közönség lesz.

Bartók Lajos

Mikszáth Kálmán

az „Urambátyám” szerkesztői.

Előfizetési feltételek az „Urambátyám” humorisztikus hetilapra január—márcz. évfolyamra 2 ft, január—június félévre 4 ft, január—decemberre egész évre 8 ft. A „Urambátyám” megjelenik minden szombat, hogy vidéki t. olvasóink is megkapják vasárnapra, másfél iven, illusztrálva és gazdag tartalommal. Kiadók: hivat, hova az előfizetések küldendők — legzélszerűben postatartalvánnyal — Budapest, Hatvani utca 3 sz. II. emelet.

Művészet és tudomány.

* Az „Egyetemi Kör” mulatságos, helyi-közel műlévelzetet is nyújtó estét szerzett tegnap a színházi közönségnek. Gazdag programmal rendezték a szokásos egyetemi estélyt, és kaptak tele házat, hálás publikumot, sok erkölcsi elismerést és bizonyára nem csekély anyagi hasznót a kör javára. Makó Lajos, színházunk népszerű tagja három monolog szellemes előadásával járult hozzá a sikerhez. Gerő Lina k. a. a Berczik „Kék szoba” c. vígjátékának mükedvelői előadásában mükedött közre, és mint mükedvelő is méltónak mutatta magát a közkedveltségre, amit a közönség részéről oly jogosan élvez. A színházról még Balogh Etel k. a. támogatja az „Egyetemi Kör”, művészi nyílván álló elszavalásával Tompa egyik kedves vígáregyéjének. Hanem az, aki a tetszés orszá-lánrészt vitte baba, s rokonszenves demonstráció tárgya volt, nem tartozik a színházhoz, habár ott kívánhatna ő magának, s a közönség neki előkelő helyet: Balogh Györgyné urasszony ez, a közönség kedvence, mikor a színházban otthona volt, s nem vendégeként lépett a deszkákra. Már megjelenésekor tapsvihar fogadta, s népdalait szünni nem akaró tetszésnyilvánítások követték. A tegnapi est figyelmeztetésül szolgálhat színházunk vezetőinek, mily szívesen látná a közönség Balognét ott, honnan őt elvonni egyértelmű a szinpad megkérőitásával. A figyelmes rendezőség mindhárom hölgyet: Balogh Györgynét, Balogh Etelt és Gerő Linát egy-egy szép bokrétával lepte meg. A program többi számait az egyetemi ifjuság látta el. Az „Egyetemi Dalkör” nyitotta meg az estélyt Huber Szabadság-dalának szép exekválásával; a mükedvelő szin-játékos előléti Dalkörnek, Sallósy Attilának, Nyári Józsefnek, Kőrösi Ádám-nak, Szó-lósy Attila figyelemreméltó és sokoldalú zenei tehetségeivel többször találkoztunk ez este: a Dalkör precíz betanításával és vezetésével már érdemes munkát végezett; azonkívül mint jeles képzettségű zongorázót (Liszt Magyar Rhapsódiájával, és Haydn Magyar Triójában), és mint ügyes kompozitort volt alkalmunk megismerhetni őt. Tehetségei mindenesetre megérdemlik a leggondosabb fejlesztést. Az épen említett Magyar trió előadása által még Beer Károly (hegedű) és Pozsonyi Gábor (gordonka) kaptak jogos tetszést. Az estély utolsó számát Sztup-jár Samu, Deák Albert és György Emőd a „Kék szoba” előadásával szereztek jó mulatságot a közönségnek. Meg kell dicsérnünk végül a rendezőséget, ami-

ért gondoskodott arról, hogy a program egyes számai gyorsan kövessék egymást. (Almaviva.)

* Nemzeti színházunk heti műsora. 1885 decz. hó 21-től decz. hó 27-ig. Hétfőn „Severo Torelli” bérletszám: 67, kedden „Lalla-Roukh” b. szám 68 előzőr, Sziklay Aranka k. a. első fellépte; szerdán „Szikra Panna” b. szünet X. Előzőr V. radi Miklós juálomjátékára; csütörtökön szünet, pénteken „II. Rákóczy Ferenc”, bérletszám 69, szombaton „Koldus deák” b. szám 70, vasárnap „Panna asszony leánya” b. szám 71. Előkészületi darabok: „Endre és Johanna” Rákóczy tragiédiája és „Gordinapaleánya” francia vígjáték.

* Beethoven estély. A „Kolozsvári zene konzervatorium” 1885. deczember hó 20-án (vasárnap) az intézet saját helyiségében (városi vígadó) házi hangversenyt tart a következő műsorról: 1) Leonora nyitány. Zongorán 4 kére előadják: Szentgyörgyi Jolán (int. növ.) és Farkas Mátyás (2. h.). 2) Romance, hegedűn zongorakísérettel előadja: Papp Szidonia (int. növ.) 3) Terzett Fidelio ből, éneklik: Müller Jánosné, Vadasi Josephine (int. növendékek) és Szilágyi Ferenc (mük. tag.) 4) Vonós ötös (C-dúr). Előadják: id. Farkas János, (1. heg.), ifj. Farkas János (2. heg.), Domján Imre (1. mély heg.), Gáman Béla (2. mély heg.). Lunk Gyula (gordonka).

* A magyar színészegyesület szerdai folytatásos közgyűlésén elfogadtatott a következő javaslat: „A szini kongresszus, az országos színügy állapota, valamint a szervezkedés elvi kérdéseinek részletes ismeretése mellett az országgyűlésben nagyobb állami segély megadása iránt kérvényt intéz, a melynek szerkesztésével a kormánytanácsot, kellő szakértők közreműködése mellett megbízza, azzal az utasítással, hogy a kérvény legkésőbb a jövő év első hónapjában az országgyűléshez beterjesszessék.”

* A Kisfaludy-társaság szerdán este tartotta meg rendes havi ülését. A terem zsúfolva telt meg hallgató közönséggel. Beöthy Zsolt titkár jelentést tesz a pályázatok eredményéről. Jelenti továbbá, hogy a jövő évi tárgyalásztó ülés február 3-án, az ünnepélyes közgyűlés pedig febr. 7-én tartatik meg. Az ülésrend 1886 évre megmarad úgy, mint az előző években volt és pedig minden hó utolsó szerdáján tartatik havi ülés, azonban a július és deczemberi ülések változást szenvedtek annyiban, hogy e hónapokban rendes ülési napok helyett júniusra 23-dik, deczemberre a 25-dik nap tűzetik ki ülési határidőt. A titkár jelentése tudomásul vétetett, következők a fölolvások: Bak-say Sándor rendes tag fölolvastá visszamemlékeztető Domotör János, 9 évvel ezelőtől bangyilkossá vált fiatal költő fölött. A fölolvásás élénk figyelmet keltett s megnáta a közönséget. Ezután Zichy Géza gróf r. t. olvasott föl „A vándor-dalok naplójából” című költemény-ciklusából egy néhány versszakot. Heinrich Gustáv r. t. Schiller Frigyes drámatestvéireiről tartott fölolvást. Végül Szász Károly olvasott föl több tantárványt a saját és Vargha Gyula Schiller-fordításaiából. A társaság még kimondta, hogy Arany János és Gyry Vilmos tagsági helyét nem fogja az idén hetőlteni.

* Molnárné Kocsisovszky Borcsa a budapesti nemzeti színház egyik disze, orvosai sürgős tanácsára végkép lemond művészpályájáról. Elz elhatarozásáról levelben értesítette a nemzeti színház igazgatóságát, egyszersmind jelentvén, hogy többé nem léphet a deszkákra. A telet Molnárné al-

kalmásint a Riviérán tölti s utóbb Erdélybe vonul vissza családjá körébe. Molnárné tizenhat éve tagja a nemzeti színháznak.

* „Jago”, Verdi legújabb dalműve előszüli a jövő sáison elején szíre kerülhet a milánói Scala színházban. A szöveget Arrigo Boito írta.

* Temesvárról azt a szomorú hírt táviratozták, hogy Gerófi Andor szinagagatósága megbukott; a társulat azonban a városi színház volt igazgató művezetése alatt folytatja az előadásokat.

* A műcsarnokban Budapestre meggyújt a karácsonyi képkiallítás, mely egy a festmények számát, mint azok minőségét tekintve, igen szépen sikerült s nagyban felülmúlja az eddigieket. Három terebe összesen 105 kisebb festmény van elhelyezve. E szám azonban még nem teljes, amelyben a napokban még több festmény is fog beérkezni. A festmények legnagyobb részét kisebb táj- és genreképek. A tájképek csaknem kivétel nélkül igen szépek, művészi kivitelűek, a genreképek között pedig több igen kedves szép kép van. A kiállítás legnagyobb részét az ifjú és legújabb generáció tagjai, bár az elismert művészek közül is többen vannak képviselve.

Városi közgyűlés.

Városunk képviselőtestülete tegnap u. tartotta az idén utolsó rendes közgyűlést. Elnökölt: dr. Haller K. polgármester. A városatyáknak alig egy-egy részét jelent meg, pedig még választások is voltak napirenden.

A napirendre tűzött tárgyak közül nem voltak valami „érdekesekek” s így nem osoda, hogy a centumparter urak nemigen érdeklődtek a közgyűlés iránt.

Elnök az ülést megnyitván, először is Nagy Lajos intéz interpellációt a polgármesterhez és kérdi: miben áll a községi építésének ügye, mely már évek óta húzódik.

Elnöklő polgármester erre azt válaszolja, hogy a közbághid tervei és költségvetése a belügyminiszter rendeltéből ismét átdolgoztatván, még szeptemberben felterjesztettek a kormányhoz, honnan azonban még máig sem jött válasz. Ajánlja, hogy a közgyűlés intézen a tanács utján sürgető feliratot.

Az interpellálól épen úgy, mint a közgyűlés megnyugszik a felvilágosítás és a polgármester indítványát elfogadja.

Ezután Salamón A. aljegyző mat-tat be a közgyűlésnek négy miniszteri leiratot: a belügyminisztertel az új építési szabályrendelet, a közgazdasági miniszter-től az engedélyhez kötött tiparokról szóló szabályrendeletek megerősítése, a közoktatási ügyi miniszter-től Mátyás király születés-házának állami kezelés alá vétele s ugyanattól az izraelita anyakönyvek rendezése tárgyában.

Közgyűlés e leiratokat, valamint ut is, hogy a tanács a szabályrendeletek elb-telepítése iránt megtette az intézkedéseket tudásul veszi.

Ezután kisajátítási ügyeket inté el a közgyűlés. Először is Belfarsk-utóból a Troncsinvártérre vezető utca új átjáró létesíthetése céljából szükség és és Csásár Károlyné tulajdonát képező ház megvételét ajánlja az evégre kiküldött bizottság, valamint a szakosztályok.

Dr. Jenei V. és Szász Béla ellene mondanak e vásárlást; ellenben Polcz R. és Szvacsina G. pártolják azt s kimutatják, hogy egyfelől az utcanyitása pontos szükség, másfelől, hogy ezáltal semmi hátr

— Germekek, ne hagyja el magát, legyen erős, mondá az öreg ur biztatólag Gondolja meg, hogy férjének milyen nagy szüksége van rá.

Felemelte a földről, s a karjai között tartotta, míg ő erősen és többször ismételve kopogtatott.

De a csendet most sem szakította meg semmi.

— Oh ez borzasztó! — kiáltá Stanley.

Ez kegyetlenség! — Gerárd! — Gerárd! férjem, kedvesem! Ah, tudom, tudom! mondá hirtelen.

S az ablakhoz szaladt és kinyitotta; ez az ablak a ház körül folyó erélyre nyílt; a következő pillanatban a férje ablaka előtt állott, és a szobába nézett. Nem volt sötétség benne, az ég lámpa az asztalon állott, s világa egy az asztal mellett ülő alakra esett, a karok az asztalra voltak vetve, s a fő a karokon nyugodott, de a helyzet oly reménytelen kétségbeesést fejezett ki; s az alak egyszer sem mozdult, fejét sem emelte fel, a zajra midőn Stanley reszkető ujjakkal próbálta az ablakot kinyitni; mi végre sikerült, s örömkálálással lépett be rajta.

A következő pillanatban a férje mellett térdelt, karjaival ölelte a megtört alakot, de annyira el volt fogódva, hogy szó-lani sem tudott.

V.

Néhány percig nem volt más zaj a szobában, csak a Stanley halk de sebes leg-gezett vétele, a mint férje mellett térdelt, ki még mindig szóltanul és mozdulatlanul ült.

De a mint Stanleynek sikerült igaz-tottságát némileg legyőzni, felállott.

(Folyt. köv.)

Keskeny szoba volt ez, bizonyosan előszoba, a Stanley halk hangon mondá, hogy ebből lépnek a férje dolgozó szobájába.

Ekkor gyors mozdulattal egy székre vetette köpenyegjét, melynek súlyát már is alig bírta, s az öreg könyvvezető ekkor látta meg először bál ruhájának szépségét és gazdagságát, s halvány arcának csuda szépségét.

Stanley a mellék szoba ajtajához ment és kopogtatott; eleinte csendesen, aztán erősebben.

— Gerárd, Gerárd, be mehetek? kérdé szakadozottan.

Nem kapott választ. Az ajtó kilincsére tette kezét; ki akarta nyitni; de az ajtó be volt zárva.

— Gerárd! mondá kérő hangon.

Nem kapott választ, a mély csendet semmi nesz sem zavarta.

— Gerárd eres be, én vagyok Stanley, kiáltá.

Még mindig semmi válasz.

Ekkor a Stanley arcából s ajkaiból minden élte szín eltűnt, s halál sápadtan fordult Estonhoz.

— Segitsen, mondá süttető hangon. Mit tegyek? Oh, ég, mi történt?

Gerárd! kiáltá hangosan, az égre kérélek és gyermekemért nyisd ki az ajtót.

Ugyan az a zavartalan, mély, majd nem halotti csend volt.

S az a rettenetes rémület a mi a jó Estonnét pár órával előbb elfogta, most először a férje szíven is erőt vett. Stanley is hasonló félelmet érezhetett, mert ereje elhagyta, s ujjaiával még mindig az ajtó kilincsét tartva, a földre rogyott; s a szép kétségbe esett szemek oly meghiátoan néztek fel Eston urra.

három a közpénztárra, mert a ház csak akkor bontatnék le, mikor a beljé fektetendő 5500 ft. vételár a házbecér után megérül, ami 10-15 év alatt biztosan várható, annál inkább, mert a város papírjára, amelyből a megvétel eszközöltetnék, nem kell többet (5500 ft. után) 275 ft-nál évenként a ház bére pedig 500-550 ft.

Ez előnyök dacára s mindamellett, hogy a vásár elvételével ki van téve a jövő annak, hogy a tervezett utcanyitást a most évek múlva sem létesítheti, a megvétel Jenei és Szász Béla indítványára elvetette a szakszabályi javaslatot.

A többi kisajátításokat ellenben mintha vita nélkül megszavazta; így az övező János János nagytezai házát 4000 ft-ot, a Pongrácz János ugyanottani házát 5000 ft-ot, a Tót F. és neje bácsi-házát 4000 ft-ot.

Az ezután következő tárgyak másnap vita nélkül intéztettek el.

Igy: A huszgyasztásra vetett 20 százalékos városi pótdó kezelési 6486 ft évi általánnyal mellett 1886-ban is a Mészáros-Társaságra bízott.

A Fröbelkert telkén épített pavillon feléért az építési költség megszavazta; Nagy Lajos felszólalására azonban megvétel rosszalást fejezett ki a felett, hogy a város építkezési előleges bejelentés nélkül engedélyezte.

A következő tárgyak a libor szágalmak a m-épület eladásának elhatározása (szavazási szavazással) a jövő közgyűlésre halasztott, miután az elhatározásra törvényben szükséges számban (65) a képviselők nem voltak ezáltal jelen.

Miután az 1886. évi költségvetés megérkezett le a kormánytól: a tanács elhatározta, hogy 1886. januárban a megválasztott kiadásokat a költségvetés szerint utalványozhassa.

Ezután a számvéviszék ajánlatára dr. Nagy Mórnak, mint az I. és II. községi képviselő és a Polgári iskola gondnoka az iskolára vonatkozó 1883. és 1884. évi számadásaira nézve megszavaztatott a felmentést.

A következő két számadási ügyről már hosszú vita kerekedett.

Ugyanis Bán István nyugalmazott mezei rendőrfőnök beszámolt az 1879-ben általa kezelt legelőberek és mezei rendőri feladatok pénzkiról és számadásait a számvéviszék rendben találta; de ugyan 1876-1877 és 1878-ban a pásztorbérről a számvéviszék is kezelte és 1001 ft, 22 krt nem hajtott fel az illető birtokosoktól a most utólag a kivételajástromok és háttérki kimutatásokat (az 1878-i kivételével) nem adta be; ezért a számvéviszék nem találja őt felmenteni. Ellenben a szakszabályok azt ajánlják, hogy miután mezei rendőrségi számadásai (1879-ről) rendben vannak, azokra vonatkozólag felmentessék fel a többi számadás kötelezettsége alól; de a tanácsok 3 hónap alatt a pásztorbérről a számadásokkal is elszámolni, addig az 1001 ft, 22 krt az ő terhére maradvány, a tanács pedig 3 hó múlva tegyen jelentést és javaslatot a dolog állásához képest.

Bogdán I., Jenei V. és Kis Sándor a számvéviszék javaslatát pártolják, mire az a közgyűlés ezt fogadta el és Bán István összes számadásaira nézve nem mentették fel a felelősség alól.

A kutya a dóra vonatkozó számadások miatt is hosszú vita volt, mert a számvéviszék jelentése szerint annak kezelése cölöszerűtlen és mert kisebb díjak vételeket, mint a milyennek kellett volna lenni.

Emiatt dr. Jenei, Szász Béla, Bogdán I. és Szolnaki, mire Salamon, Szvacsina, Deák Pál főkapitány adnak felvilágosítókat, valamint Gothárd számvéviszék.

Végre is tanács utasított, hogy a helyesbítő kezelési iránt tegyen javaslatot, 1886-tól kezdve pedig a szabályrendeletben megírt kutyadíjak rovására ki.

A következő tárgyak már minden vita és vita nélkül gőzörvöl intéztettek el; ezek a kinéztár által a gyalui város körüli Kolozsvárra szállított tüzelőanyagok behozatali vám átalányát nem fogadta el a közgyűlés, hanem kimondta, hogy a tarifa szerinti díjak vetésének ki és szedésének.

Az elintézt tárgyak közül fölemlítjük még: A tanács által alkalmazott két díj, az első főlátási helyben hagyott; azonnali elhatározattal két üresedésben lévő városi állomásra a választást a januári közgyűlésen megejteti.

A végrehajtási és dobóási díjak mennyisége és kezelése tekintetében elhatározott az addigi gyakorlat fenntartása. Az Egyetem Kőrnek 30 ft, a kanyarvázárnak 100 ft segély szavaztatott meg tüzifa-segély címén.

Végül kihirdetett dr. Patáky Jenő orvostudori oklevele.

A közgyűlés tárgyalásai folyamán megvitatott a szavazási és bizottság; a választási eredmény napirend tárgyalása után kihirdetett, szavazott összesen 33 tag és megválasztottak:

I. A számvéviszékbe:

Biró János, Bogdán István, Dávid Antal, Deák Miklós, Tauffer Ferenc.

A közigazgatási bizottságba:

Dávid Antal, Dobál Antal, Dorgó Albert, dr. Fischer Lajos, Haller Rezső.

II. A közgyűlési bizottságba:

Dávid Antal, Dobál Antal, Dorgó Albert, dr. Fischer Lajos, Haller Rezső.

III. A közgyűlési bizottságba:

Bogdán István, Deák Albert, Gábor Miklós, Zsigmond, dr. Jenei Viktor, Váradai Károly.

IV. A bíráló bizottságba:

Dorgó Albert, dr. Fischer L., dr. Groisz G., Polcz Rezső, Züllich István.

V. Az esküdtek listáját összeállító bizottságba:

Dávid A., Dobál A., dr. Groisz G., dr. Jenei V., Pál Sándor.

Ezzel a polgármester az az évi utolsó közgyűlést a bizottsági tagokhoz az év folyó tanúsított jóakarattal támogatásért intézett köszönet mellett és a karácsonyi s ünnepi ünnepre mondott üdvözlés után élénk éljenzés közben 6 órakor berekesztette.

„Pour les pauvres.”

Nem a halhatatlan Hugo Victor világirodalmi költeményét akarom recitálni: más nemű szegények azok, akik mellett szót emelek.

Nem is az én initium az, amiről szólani akarok: kitűnő természettudomány, néhai gróf Lázár Kálmán, felszólalt volt annak idejében a „természet szegényei” mellett; én legfőképpen csak emlékeztetnem akarom azokat, akiket a kiváló természetbarát az „Ingeny munkásaink” és „Szegény madaraink télen!” című gyönyörű cikkeiben, az emberiséghez intézett szózatokéban, elmondott.

Decemberben vagyunk. Vastag hó borítja a mezőket, kerteteket, erős csattogó fagyok lesznek és a mi kedves nyári „ingeny munkásaink”, soha sem fizetett, hanem elég oktanul, annál gyakrabban üldözött „ingeny zónáink” ki lesznek téve az éhség és hideg minden sanyarúságainak, holott olyan kevéssel meglehetne közülük százát meg százt menteni.

Nem kell-e egyebet tennünk, mint kertünknek valamely bokrosabb részén (hogy azon madaraktól, macskáktól is védve legyenek) a hótól egy kissé megtisztított helyre, jó meleg szobában elkülölt ebédünk, vacsoránk asztalozásait, konyhánk zöldes vakarékát, főzék maradványait, az éhség hűlőket és legfőképpen egy-egy kis ócsut hutenéknél elkoronként azoknak a még a tél fagyában is csak javunkra munkálkodó apró teremteseknek, a mi szegény kis téli madarainknak.

Es nem is lenne kárba a fáradság! — azoknak a kidobott morzsáknak egy sincs semmi értéke, — a jó tett boldogító tudatán kívül egyébbel is megjutalmaznak minket azok a kis hálás teremtesek.

Ki ne szeretné a gyümölcsöt?

Nos, a téli gondozás által kertjeinkbe szokatott madarak, még a tél verőfényesebb napjain is, tavasz feléledésében mindennap kora reggeltől késő estig gyümölcsfaik ágain fogják, vidám ugrándozásaikkal, közben, a különféle kártékony rovarok petéit, hernyó-fészkeit, bájait stb. fűrésznél s kérelmetlenül pusztítani. Minél több madarat szoktatunk kertünkbe, annál több ingyen munkásunk lesz tavasszal, amikor már meg élelmészükre se kell gondolnunk és annál kevesebb fáradságunkba kerül gyümölcsainknak a kártékony rovaról való megtisztítása.

E mellett egészen meglevenitük kertünket; kellemes csicseregésükkel, fityfúttatásukkal kedvessé teszik a kertben tartózkodásunkat s eképp még kedélyünk felfrissítésére is hatnak; nyáron által kertjeinkben fészkelnek és költenek s a következő télen a fészkeikbe vissza visszatérő újabb nemzedék, ha a sanyarú napok alatt valami segélyezésben részesül, az is szívesen szorgodik, ingeny munkásaink közé.

Németországban s különösen Ausztriában, ahova Brehm keze csak elért, szava elhangzott kiváltságok a papok és zsanitók karoltak fel a természet szegényeinek sorsát s hogy mily eredményt, gróf Lázár Kálmán csodálatos beszéle: néhol a madarak, a róluk gondoskodó gazdának válla, hátra fejére szállanak minthogy így közönséges meg az érték tett csekély fáradságot. Külföldön néhol még menedék fiokákat is tesznek ki nekik a tél fagyja ellen — s nálunk? nálunk haszontalan vasott gyermekek elszedik a fészkeiket, földhöz verik tojásaikat, fiaikat, sőt a kintő madarakat is mindegyképpen léppel, csapdával, hálával s minden más lehető módon igyekeznek elpusztítani.

Hát biz ez nincs jól!

Óhajtanám, hogy azok, akiknek e néhány sor szót, megértésük, — nemcsak megértésük, de át is érezzék azt s e nálunk teljesen elhanyagolt ügyet végre valahára felkarolják.

Most az ideje!

Tompá Kálmán.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, december 19.

Tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, kik előfizetésükkel az évről hátralékban vannak, hogy azt postafordultával, megküldjék szíveskedjenek.

— A Kossuth képeket Szegeden rendkívüli sokan nézték, s tulajdonosuk Hód-Mező-Vásárhelyre viszi onnan, hol már holnap ki lesznek állítva.

— Imre Sándor egyetemünkön a magyar irodalom és nyelvészet nyilvános rendes tanára, ma tartotta utolsó elő-

adását. Ünneplő színezettel és teljes megalapozással hallgatta végig tanítványainak nagy száma, a Tamási István végzett tanárjelölt beszédét, s megígérték, az album átadása is, melyben úgy legrégibb, mint mostani hallgatóink képe gyűjtött össze. Az ünnepély lefolyásáról közeli számunkban részletesen fogunk referálni.

— A helybeli rom. kath. egyházközség választmánya holnap vasárnap, folyó hó 20-án, délelőtti 11 órakor a plébánián a templom körüli épületek lebontása ügyében gyűlést tart.

— Jégpuszt. A korszaklázó-egylet a sétatéri jégpusztát holnap, vasárnap, még nem nyitotta meg, mert a jég nem elég vastag így nagyobb tömegű közönség nem bocsátható rá; az ünnepélyes megnyitás valószínűleg szerdán lesz, addig is azonban az egylet részvényes tagjai korszaklázhatnak.

— Emberölés cizimell, lapunk 290-ik számában Farkas Gábor békényi körjegyzőről hozott hírlünkkel ezennel helyreigazítjuk. — A helyi kir. törvényszéknek f. évi október 26-án hozott vádhatározata szerint ugyanis, övegyé Anna megölésével nem a körjegyző, hanem Boros János körjegyzői iratok volt valója és elmarasztalva. — A midőn sajnálatunkat fejezzük ki a megtörtént tévedésért, egyúttal ismételtlen kérjük levelezőinket, hogy csakis pontos és lelkiismeretes utána járással nyert dolgokról tudósítsanak bennünket, s ezáltal elejét vegyék az ehhez hasonló kellemetlen és téves közléseknek.

— A bukóvinal Istensegits közseghelyi ev. ref. egyház főlegelőlése Tavasi Miklós rendi kir. aljárásbirtó utólma 2 ft-ot vettünk, melyet rendeltetési helyére fogunk juttatni.

— A ki ruházza a mezők lilomát. — Azt a rövid értesítést vesszük, hogy holnap délelőtti a szegény iskolás gyermekek közül 60-át jó meleg ruhával látunk el a II. községi iskolában. Az anyagot im elküldi, közeledvén a karácsony e fázó apróságokhoz az „a ki ruházza”. A közönséget is szívesen látják az ünnepélyhez.

— Csikból írják, hogy a hóesés rendkívüli nagy volt az idén. Helyenként két meter magasan áll, s a közlekedés sok helyen teljesen megakadt.

— Praktikus rendelet. Belgium fővárosában az iskolaszék elrendelte, hogy a leányiskolákban ezentúl a főzés köteles tanterg legyen: gyakorlatban és praxisban. Kipróbált gazdaságot tesz meg tanítónak. Bizony nem ártana nálunk sem a sok költség és vegytan helyett.

— Nagy havazás volt Nagy Szabon környékén holnap délelőtti a szakadatlan esett a hó tegnap este. Félmeternél jóval nagyobb fehér takaró borítja a földet s most az eső fagy van Románia téli idő.

— Farkas támadás. Hétfaul és Brassó között az uton két farkas megtámadott egy csángó gyalogost. A bator székely botjával megvédte magát, s baja nem lett.

— Elkéstek egy kicsit. Békésmege közgyűlésén tegnapelőtt megszavazta a kormánypart alkalmi többsége, hogy Tisza Kálmánnak jubileuma alkalmából üdvözlő feliratot fog küldeni, pusztán udvariasságból. Elkéstek vele egy kicsit, de a jubileum előtt nem merték indítványozni mert attól féltek hogy nem megy keresztül az indítvány! — Na hát úgy hisszük nem nagy örömet fog szerezni a nagy urnak ez a kérészkolt gratuláció!

— Gazdag Imre gyilkosa. A nagy szenátorok keltett sorokáti uti rablógyilkosság, mely oly sokáig foglalkoztatja a pesti törvényszéket végre biztos utra tereltek. Gazdagné teljes beismerő vallomást tett; az ellene felmerült és súlyos gyanúk alapján úgy sem ért volna már semmit tagadása. Beismerte, hogy tudomással bírt férje megöléséről s azt Ternyei és Tármar hajtották végre. Miután mindketőt fogva van, ezután már kevés dolga lesz a vizsgáló bírónak.

— Házassodni készül a portugál trónörökös mint már írtuk, de nem Berlinbe, hanem Bécsbe megy, s másodszor fogja megkérni Maria Valeria királykisasszony kezét. E házasság ha létre jönne, reánk magyarokra nézve azért is bírna érdekekkel, mert a magyar király leánya így legalább, egy magyar hercegi vérből származó királyfival kelne egybe. A portugál trónörökös ugyanis Koburg Koháry hercegi családból származik.

— Egy magyar érzelmű ezredes. Báró Villeczről a napokban elhunyt altábornagy- és kolozsvári téparancsnokról a következő érdekes dolgot írja egy szegedi kizsogált baka: „Mikor Deák Ferenc meg halt, Villecz ezredes volt Szegeden. A nagy férfi halála alkalmából egy rekruta indítványára Széll Kálmán miniszterhez részvét táviratot küldött 13 altiszt. A dolog híre eljutott a Pester Lloydba — s így az ezredes fölébe is. Rögtön elrendelte hogy ezredének összes tisztikara és a nyilatkozatokat aláírt katonák regiments rapprora állítassanak. Volt nagy ijedtség, s a szegény rekrutát még ijesztették is, „no most bál lesz.” Mikor az ezredes előtt állottak Villecz báró a nagy ról szökött s kérdezte: „Deák Ferenc halálára önk sürgönyöztek egyik miniszternek?” Erre a rekruta (tisztviselő Aradról) válaszolt és előadta, hogy ki volt Deák Ferenc. Az ezredes erre így felelt szintén magyarul: „Hogy ki volt Deák Ferenc, azt én jobban tudom mint Önök és részemről igen örve de k, hogy az ezredben oly altisztek vannak, kik lelkesülni

tudnak egy nagy hazafi szellemért; mert a ki nem jó hazafi, az nem szereti a hazáját és a ki azt nem szereti nem lehet jó katona; ide parancsoltam önöket, hogy ezuttal rosszalómat fejezzem ki a felett, hogy Önök aláírták és elküldték egy miniszterhez szóló iratot, annélkül hogy ezt első közvetlen parancsnokuknak, a százados urak bejelentették volna. Én azt hiszem sokkal sebb lett volna, ha önök kívánságukat ez iránt nekem bejelentik, és én mint az ezred főnöke az ezred összes katonáinon vében tettem volna a részvényt nyilatkozatot. A míg én állok a szegedi 46 ezred élén, addig én akarok itt a legnagyobb magyarral lenni, de ha van valaki, a ki még nagyobb akarna lenni az pusztuljon az ezredtől.” Ezzel vége volt a riportnak, s képzelné lehet mily nagy örömmel a magyar fiúkra nézve. Riport után a tisztiekhez így szólt az ezredes, de már ekkor nem tudt: „Ich wünsche meine Herren dass das Nationalgefühl in den Soldaten nicht unterdrückt, sondern möglichst gehoben werde und aus diesem Anlass befiehlt ich dass von nun ab Herr Oberst. Péchy wöchentlich einmal von der ungarischen Geographie und Historie den Unteroffizieren Vortrag halte”, és csakugyan párnapra reá a főhadnagy megis kezdte előadásait. — Ha sok ilyen főtisztje lenne a hadseregnek, nem is lenne az a közös hadsereg olyannyira osztrák, érzelemben, nyelvben és szokásban. — Kár hogy e derék főtiszt oly rövid ideig lakott Kolozsvárt.

— Moldvában kifosztott magyar. A derék oláhok Magyarországon is, tehát ahol tulajdonképpen mégis csak mi vagyunk itthon, akkor károsítanak meg bennünket, amikor tehetik. Hát a hol ők vannak otthon, hogy ne mutassák ki ránk agyarkodó foguk felhért? Moldvában átrándul a székely testvéreink sok méltatlanságot kénytelenek elviselni a vendégszeretettől fogalommal sem bíró szomszédoktól. Legközelebb Sántha István csikfalvi lakos emelt panaszt a csikgyimesi vezetégalomás vezetőségénél amiatt, hogy Moldvában kirabolták. Sántha István f. hó 6-án edényt adott el Majnest városában. Még az nap este Argyiban indult, hogy sertiessen. Utközben öt emberrel a titűt, szekerének ernyőjét letették, őt magát a földre rántották s a nála levő 120 frankot elpakolták. A rablók ekkor megfogták, de a bator székelynek sikerült egyiküket elfogni s a primeriára vinni, hol egy majnesti éjjeli őrre ismertek benne. Az ügy feljelentett a külügyi miniszternek.

— A kolozsvári iparos ifjak önképző és betegsegélyező egylete, az alapjuk javára Karácsony másodnapján, énekekkel, szavallattal és tánczal egybekötött felléstartart a Rodutan. Az egylet nemes célját, a betegsegélyezést bizonyára szép számú közönség fogja figyelmének hozzájárulását megadni.

— A bukászi ügygyár mely az elmúlt tavasszal leégett volt, nagyobb kiterjedéssel és újabb igényeknek is megfelelően felépült, s működését gróf Mikes felle ügygyár bejegyzett cég alatt megkezdte.

— A kis Erzsébet főhercegnő királyunk unokája szép karácsonyi ajándékok fog kapni. A többek közt egy pompás mechanikai játékot, mely a kis főhercegnőnek bizonyára sok örömet fog okozni. A játékon egy bécsi mechanikus két évig tölte a fejét. A játék elegáns táncszertem, melyben a bábuk egy nyomásra hozzáfognak a tánchoz. Van benne hangszere is, mely teljes szerinti adja a keringőket és egyéb tánczenabokat. A bábuk igen kecsesek és pompásan vannak felöltöztetve.

— Egy zugirász elfogatása. Fogarásról írják a P. Naplónak. Fogarason évek óta pusztít a zugirászat minden fajtája. Úteik egy rendszeres irodákban, mint a város utcaiban télen, nyáron cirikáló „parasztfogók” által. Hogy ezen üzlettel nem ritkán a család és okmányhamisítás büntetési követelmények el, alig szenved kétség. Ezen néprömtémet ellen az első kamoly mütétet — a helybeli ügyvédek együttes fellépése következtében — a brassói kir. ügyész erősen és tapintatosan intézkedése teljesítette melyről fogva tegnap Cepesiu János fogarasi lakosnál házkutatás tartatván, nála egy rendesen felszerelt iroda találtatott és bíróság lefoglaltatott. Üzletének politikája abban áll, hogy a felektől meghatalmazás helyett engedményt (csezzsiót) adat magának, meggyezendő lévén, hogy az ügyfelek tulajdoni többsége irástudatlan és a csezzsióknak sem értelmét, sem jelentőségét nem tudja. Ezen Cepesiu féle iroda több pert folytat, mint összes itteni 7 ügyvéd együttvéve, mert a nép Cepesiu egyenesen ügyvédnek ta tja és nevezi. A vizsgálat remélhetőleg érdekes eredményre fog vezetni.

— Az öngyilkos család temetése tegnap délen két órakor ment végbe Budapesten. Az egyszerű négy főkapsorsót örási néptömeg kísérte ki oda a hol a nyugalm örök. Két korszorú díszített a koporsók egyiket egy ismerős család másikat a II éves joghallgató adták elhunyt szerencsétlen pályatársuknak. A sir felett Koch Lajos joghallgató szép beszédet mondott. Ezzel a tragédia befejeztetett, s a fővárosban már ma alig fog valaki beszélni a szörnyű esetről. Részletesen írtuk, hogy anyagi viszonyai miatt jött a szerencsétlen apa a szomorú gondolatra s most még csak azt kell megemlítenünk, hogy Egresinek egy 3000 ft-os váltója járt le a napokban s nem volt képes megprolongálni sem. Kezességként e váltón Nedeczky István orsz. képviselő szerepelt, ki Egresinek régi ismerőse volt és üzleti összeköttetésben is állott ve-

le. Már vasárnap ki akarta magát és gyermekeit végezni, de szándéka megfőrt az ifjabbik leány ellenkezésén. Egresi ugyanis gyermekei előtárta helyzetét, lefestette nekik a számukra várakozó jövőt s felszólította őket, hogy haljanak meg vele. Lajos és Beria, az idősebbik leány, rögtön késznek nyilatkoztak. Reájuk nézve az élet ugy sem birt becseslet, mert tudóvességek voltak. De Regina, a 16 éves gyermekleány ragaszkodott az élethez, a melyet egy szőlővén, még nem is ismert. Vonakodott apja tervébe beleegyezni s midőn látta, hogy a dolog komoly, hogy nézje és bátyja csakugyan meg akarnak halni apjával együtt, kisompolygott a szobából és éjnek idején — mert a beszélgést eltartott egész est 11 órá utáni — elsieltet családjuk legjobb barátjához, Spiró Zsigmond malomhivatalnokhoz, ki az erdősoron lakik. Itt felverte álmából a családot és zokogva beszélt el, hogy apja és testvérei mit terveznek. Spiró azonnal visszasietett vele a Teréz-körtü házba s az öreg Egresit iparkodott megnyugtani, egyúttal pedig az öngyilkossági szándékáról lebeszélte. Egresi lát-szólal megnyugodott, de mint az események mutatják, nem csak, hogy szándéka megváltozott volna, de még Regina leányát is reabirta az együttállásra.

— Nagy hideg volt a napokban nemcsak nálunk, hanem Olaszországban is. Romában f. hó 11-én 5. Udvében 9° volt a hideg. Veronában 12 cm. magas volt a hó. A fagy elpusztította a narancsültetvényeket. Velencében a napokban egy gondolat a nagy hideg következtében megfagyott.

— Halálózás. Gálói Rácz Mária férjezett Kövesdi Boér Károlyné és férje; Rácz Ida, Rácz Miklós, ennek neje Jéki Anna és gyermekei: Erzsé és Ilona nevelikben megzomorodott szívvel jelentik a hön szerető jó testvér, illetőleg sógor és nagybátyja Gálói Rácz Ferenc z. m. kir. nyug. honvéd századosnak, folyó évi december hó 18-án a hajnali órákban, életének 50 dik évében váratlanul bekövetkezett gyászos kimúlát Budapest, 1885. december hó 17-én.

— Képarusnál. — Aztán igazi ez a Rubens? — Hogy igazi-e? Hiszen magam is jelen voltam, mikor festették. — Félreértés. Orvos a beteghez: — Hol sértette meg a lábát? — Kérem a váci ut sarkán!

— Merénylet egy szobor ellen. A turini Viktor-Emanuel-szobrot folyó hó 6 ikára virradó éjjel légbekarták röpteni. Hogy e célra puskaport vagy dinamit használtak nem tudni, kárt azonban nem igen tettek a szoborban. A robbanás oly erős volt, hogy a legközelebbi házak ablakai kipattogtak; a szobor talapzatának csak bronz bas-reliefje roncsoltatott szét.

— Jól sejtett. Unokáns nagybátyja szobájába lépve: — Jó reggelt, kedves bácsikám! A bácsi nyájas m. szolyal: — Sajnálom, kedves öcsém, de most nincs pénzem.

— Félte hogy újra feltámad. Párisban meghalt a nagy opera és táncosnője — másodszor. Egyszer már t. i. két napig fektült a ravatalon, s egyszerre felébredt. Most végrendeletében meghagyta hogy boncolják fel. — Talán attól félt, hogy újra feltámad erre a csendű világra.

— Lángoló jeget láttak tegnap a jozsonyi Dunaparton sétálók. A „Kaszter” gőzös matrójai ugyanis az uszó jégfalra ráegő ponyvákat dobaltak, a melyek a nedveség dacára is tovább égtek.

— Mesés ár egy Rafaelért. Ráféál Három gráciáját a lord Dudley-féle képtár gyűngyét, mint Londonból írják, 25,000 font sterlingért (312,500 ft) Amale hg. megvette. Az egész kép 7 hüvelyk hosszú. Eddig még egy festmény sem kelt el ily drágán, mert negyzehtüvelyk 6377 ft-tal van megfizetve. A Három gráciát Ráféál ifjú korában, azt hiszik 1506-ban festette.

— A fősvény kétszer költ. E mondás állításának igazságát bebizonyította egy megtörtént eset. A férj a piacra ment halat vásárolni, nehogy azonban fukar felesége bosszankodjék a felett, hogy mily méreg drága volt a hal, otthon azt hazudta, hogy 20 kr-ért vette a szép halat. A feleség örült az olcsó vételnek, s hogy még több pénzt megtakarítson, az 50 krajczáron vett hal felét — férje tudtán kívül eladta szomszédjának 10 krajczárért.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlét Kolozsvárt, 1885. december 20-án.

Itt először:

SÁRI NENI.

Népszínmű 3 felvonásban.

KÖZGAZDASÁG.

Brassó, decz. 18. (Piezi tudósítás.) Buza 6-620, rozs 350-370, ápa 230-260, zab 160-170, tengeri 3 borsó 650, lenese 7, bab 310, lenmag 10, keadermag 4, burgonya 090 ft per hl. Marhahús 40, disznóhús 40, juhús 28 kr. kilója. Marhafaggyú nyers 30, olvasztott 42 ft per 100 kg.

Krafft Károly elhunyt marosvásárhelyi szeszgyáros hagyatéká fölött ki-mondották a csődöt. A passzóival 200 ezer ft-ra ragnak; a marosvásárhelyi takarékpénztár 30,000 ft-tal van érdekelve.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS:

BARTHA MIKLÓS.

SEGÉDSZERKESZTŐ:

SZOKOLAY KORNÉL,

Karácsonyi és Ujévi

legújabb hasznos női és gyerekajándékok és választéka
megérkeztek és a legolcsóbb árak mellett kaphatók

BETEGH PÉTER

NŐ-PIPERERAKTÁRÁBAN,

u. m. felöltök, női és gyerek kalapok, reggeli és disz-fejűtök, bál belépők legyezők, selyem és bőr kesztyűk, miedrek, virágok (darab és garniturokban) rücsök gallérok, manschettek, nyakkendők, chemisettek, kötények, női fehérneműk, téli alsó szoknya és nadrágok, batiz és lenn zsebkendők, gyöngy és csipke nyakdiszkek, selyem csipke, és chemilia kendők, valamint még számtalan itt elő nem sorolt legdivatosabb női-olipere tárgyak.

Nagy választék a legújabb divat szerint felöltöztetett Babák és Baba kalapokból. — Még megemlíteni óhajtom hogy a farsangi idényre bál ruháknak valóból és virágokból nagy raktárt fogok tartani, valamint megrendeléseket is, a ruha-derék és elö-hossza beküldése után felelősség mellett elvállalom.

Becses pártfogásába magamat ajánlván, maradok tisztelettel
533. (12-*)

BETEGH PÉTER,
KOLOZSVÁRT, FÖTÉR.

BOR. BOR. BOR. BOR.

A nagyérdemű közönség becses figyelmét bátor
vagyok felhívni, hogy üzletemben, mely **felső-szénutca**
2. sz. a. van bor raktárt tartok **fehér és schiller** bo-
rokból.

Boraik **kitűnőségéről**, azoknak **tisztaságáról**
és rendes **kezeléséről** a legjobb bizonyítványokkal szol-
gálnak azok, kik becses megrendelésükkel már többször
felkerestek.

Kiesiben literenként 30 kr.

Öt vedrenként véve litere 20 kr. s így a bor
sokkal jutányosabban számíttatik.

Üvegekben kaphatók Pohl Vilmos vegyeskereskedésében.

A közönség becses pártfogását kéri

Lichtenstein József.

614. (1-*)

GROBOIS JÁNOS

czukrász,
KOLOZSVÁRT.

Ajánlja csinosan berendezett czukrászatát hol

KARÁCSONFÁK

diszítésére szolgáló mindenféle hab és disz-cukorkák nagyvá-
lasztékban és igen előnyös árban kaphatók.

Az ünnepek alatt friss diós és mákos kiflik, formás és fonott
kalácsok folyton kaphatók; nemkülönben napokint: izletes bé-
lesek, torták, candirozott gyümölcsök stb. stb.

Továbbá finom liqueurok, hachék, befőttek minden időben kész-
letben vannak.

Megrendelések kiváló figyelemmel gyorsan és izlésteljesen esz-
közöltenek. Vidéki megbízások pontosítást és finom elő-
állítására nagy gond van fordítva.

A t. cz. közönség kegyes pártfogását kéri kiváló tisztelettel
615. (1-3)

Grobois János czukrász.

Különlégségek.

THEA és A RAC!

Van szerencsém a n. é. t. cz. közönség nagybecsű figyelmét a téli
ivad beálltával évek óta legjobb hírből álló
thea- és arak-kereskedésemre
tiszteltet felhívni, teljes öntudattal ígervén, hogy e tekintetben szerzett eddigi
megbízhatóságomat a jövőre is megőrizni

s a legkényesebb igényt is kielégíteni főtörökvé sem leend

A VILÁGHIRŰ

OROSZ MOSDÓTÁLAIMAT,

különösen

bátorkodom a n. é. t. cz. közönséget

RÉGÉSZETI

és mű-gyűjteményem

szíves megtekintésére fölkérni. E gyűjtemény egyik feltűnő osztályát képezik a
majolika-utánzatok,

melyek a családias híven tartalmazzák a középkor egyik fényét képező
majolika-öblönyöket, kancsókat, csészéket, tálakat
stb. s a melyek bármely elegáns terem díszül szolgálhatnak, árak mindamellett
bámulatos olcsón.

Megrendelések pontosan teljesítenek.

Köszöntő, decz. hó 1885.

ASZPISZ SAMU.

Köszöntő, bel közép utca 30. sz.

605. (3-10.)

1885. évi Budapesti orsz. általános kiállításon legnagyobb kitüntetés.

Kitűnő minőség és szakszerű kezelésért nagy diszoklevéllel kitüntetve.

KITÜNTETVE:
BÉCS 1866.

PÁRIS 1867.

M.-VÁSÁRHELY
1871

LYON 1872.

BÉCS 1873.

LONDON 1873.

BUDAPEST 1875.

PHILADELPHIA
1876.

Az Erdélyi Pincze Egylet

a karácsonyi és ujévi ünnepekre ajánlja nagy
választéku raktárát asztali és csemege borokból:

ASZTALI BOROK,

50 liternél nem kevesebb mennyiségben megrendelve literenként 18-tól 40 krig stb. költsé-
mentesen házhoz szállítva. Megrendelések csak is az egyleti helyiségben (Takarékpénztári épület)
vétetnek fel.

CSEMEGE BOROKRÓL, kívánatra részletes árjegyzékkel szolgálunk.

Egyes üveg csemege, úgy asztali borok vételére buzautó I. sz. a., és Takarékpénztár
épületében lévő két csarnokunkat ajánljuk ott kapható árjegyzék szerint.

„Erdélyi Pincze Egylet“

KOLOZSVÁRT.

610. (3-10.) Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

3. Diszoklevél, 4 arany érem, 2 ezüstérem, 5 bronzérem, 3 dicsérő oklevél.

KITÜNTETVE:
SZEGED 1876.

SZABADKA 1877.

PÁRIS 1877.

SZ.-FEHÉRVÁR
1879.

SEP-SZT-GYÖRGY
1879.

TRIEST 1882.

BUDAPEST 1883.

KÓNYA SÁNDOR

fűszer-, csemege-, bor-, és déli gyümölcs

nagy raktára

KOLOZSVÁRT.

612. (2-3.)

Ajánlja a helybeli és vidéki nagyérd. közönségnek nagy
választékban czukor, kávék, francia csokoládé, Ananas és Jamaika
rumok, a legzamatosabb teák és teasütemények, különböző halak
és sajtok, hazai és francia mustárok, finom lipuerök, asztali és
csemege borok, a le. jobbnak elismert Littke L.-féle pezsgő borai
egyedüli főraktárát, ugyszintén többféle francia pezsgő borokat.

KARÁCSONFA DISZÍTÉSRE

a legnagyobb választékban salonnal csukorkák és különböző
figurák a legjutányosabb árszámítás mellett.

Vidéki rendelések a leggyorsabban lesznek eszközölve.

Kiváló tisztelettel

Kónya Sándor.

BIEDERMANN FERENCZ

fehér finom és kétszersült sütődjé

Köszöntő, hidutca.

Ajánlja a n. é. közönségnek a karácsonyi és ujévi ünnepekre
naponként frissen sült kalácsait, mákos és diós kiflijét, ugyszintén
felelősség mellett elvállal sütéseket is, továbbá megrendeléseket.

A Budapesti országos kiállításon kitűnő misősegeért
„Nagy arany éremmel“ kitüntetett theához mandulás
kétszersültjét vaniliával a pozsonyi mintára készítve

1 csomag ára 1.50.—2.45 kr.

Egyedüli nagy raktár még helybea

Hirschfeld Sándor

fűszer és csemege kereskedésében fötér, a Plébánai palota.

A n. é. közönség becses pártfogását kerve maradok
tiszteltet

613. (1-2)

BIEDERMANN JÓZSEF.

ID. MISSELBACHER J. B.

SEGESVÁROTT.

Ajánlja a közönség

karácsonyi és ujévi idényre

ujjonnan gazdagon berendezett raktárait,

üveg, porcellán, lámpa, rövid, divat, ékszer, nürnbergi és játékaru-
üzleteiben.

Bor sör és likör

állványok metszett fa

vagy üveg tálcákkal, valamint
virágtartók hozzávaló porcellán virá-
gokkal, névjegy tálak, asztali ékállvá-
nyok, gyümölcs kosarak, íróeszközök

FARAGOTT és METSZETT

czukor és vaj-dobozok,

továbbá étkező kávé, téa, mocca, és
mosdó eszközök,
a legizletesebb ékekkel.

Társalgó és étkező termekbe
villárok, lusztterek

éjjli és asztali lámpák, dícsa vagy pléh-
tálcák, asztali ozsóna és gyümölcs evő-
eszközök, aczélpacca, vagy chinai-ezüst
gyümölcs és kenyér kosarak, késtar-
tók, gyertyatartók két háromágúak.

Rendelvények azonnali és a legjobb kiszolgáltatást találnak a legolcsóbb árak mellett.

Arczkép és költemény

ALBUMOK,

finom bőr és plüssből kötve.

Varró párnák,

névjegy és pénztartók, finom női kézi
és iskolatáskák, író-, rajzoló-tárcák
és eszközök.

DOHÁNYOS-DOBOZOK

szivartartók,
szivarka és szivarszipkák, cseresnyefa,
tájték és borostyánkőből pipák,
csibokok, és teljesen felszerelt dohányzó-
készülékek.

Játékok, mint

bubák, bubafejek,

és testek, képes könyvek, német és magyar
nyelven magyarázással, könyv-i, pléh-
porcellán és faedények skatulyákban.

FABUTOROK,

festve vagy politirozva.

LEFAUCHEUX és LANCASTER

FEGYVEREK,

pisztolyok, revolverek, és szobafegyverek,
töltények és töltényhüvelyek.

Különböző társas játékok,

bázi és szabacban való mulatságokra, fegy-
verek, kardok, ágyuk, csákók, töltény-
táskák, tarisznyák, trombiták, dobok,
szekerek, lovak, építő-szekrények, búvós
szekrények, ködképeknek és delejes
állatoknak.

576. (3-3)